

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/220/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1111244849
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1111244849.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte v zložení: predsedníčka senátu JUDr. Darina Kriváňová a členovia senátu: JUDr. Mária Hajdínová a JUDr. Michaela Kráľová v právnej veci navrhovateľa: F. Z. Z., narodený XX.X.XXXX, bytom v Š., Ž. V. X, zastúpeného advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners, s.r.o., IČO: 35 955 341, so sídlom Radlinského 2, Bratislava, za ktorú koná advokát JUDr. Daniel Futej, proti odporcovi: Slovenská republika zastúpená Národnou bankou Slovenska, so sídlom Bratislava, Imricha Karvaša 1, v konaní o náhradu škody vo výške 626,61 € s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I, zo dňa 8. decembra 2014, č.k. 11C 210/2011-356 a na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I, zo dňa 23. februára 2015, č.k. 11C 210/2011-379, takto

rozhodol:

Krajský súd napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 08. decembra 2014, č.k. 11C/210/2011-356 **p o t v r d z u j e .**

Krajský súd napadnuté uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 23. februára 2015, č.k. 11C/210/2011-379 **p o t v r d z u j e .**

Odvolací súd odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava I. rozsudkom zo dňa 08. decembra 2014, č.k. 11C 210/2011-356, zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal zaplata sumy 626,61 € titulom náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov spôsobenej nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska. Svoje rozhodnutie vo výroku, ktorým zamietol návrh navrhovateľa na začatie konania vo veci samej (na zaplata sumy 626,61 €) s príslušenstvom odôvodnil tým, že navrhovateľ v konaní nepreukázal vznik škody a nesprávny úradný postup odporcu, ako ani príčinnú súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. Rozhodol tak po tom, ako mal v konaní preukázané, že Úrad pre finančný trh rozhodnutím zo dňa 21.3.2002 schválil **PODIELOVÉMU DRUŽSTVU SLOVENSKEJ INVESTÍCIE** (ďalej "Družstvo") Prospekt investície, v ktorom družstvo vyhlásilo, že skutočnosti v ňom uvedené sú úplné a pravdivé. Úrad pre finančný trh upozornil Družstvo, že nie je povinný preverovať pravdivosť alebo hodnovernosť údajov uvedených v Prospekte investície s výnimkou identifikačných údajov vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a oprávnenosti osôb podpisujúcich, pretože vykonáva dohľad nad činnosťou vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, ale nie dohľad nad celkovou činnosťou Družstva. Poukázal na to, že dňa 2.6.2008 uzavrelo Družstvo s obchodnou spoločnosťou **CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s., Poľná č. 1, Bratislava, IČO: 35 828 749**, (ďalej "obchodník s cennými papiermi") Zmluvu o riadení portfólia, podľa ktorej sa obchodník s cennými papiermi, ako obhospodarovateľ, zaviazal riadiť portfólio Družstva ako jeho klienta v súlade so schváleným Prospektom investície a jeho dodatkami,

čo v sebe zahŕňalo hospodárenie s portfóliom klienta na základe rozhodnutia obhospodarovateľa, sledovanie a vyhodnocovanie spravovaného portfólia, obstarávanie predaja cenných papierov z portfólia klienta, uschovávanie a správu cenných papierov, optimalizáciu portfólia, poskytovanie konzultácií a finančných analýz a obchodník s cennými papiermi sa zaviazal zabezpečiť mieru zhodnotenia portfólia klienta vo výške 8 % ročne. Národná banka Slovenska rozhodnutím zo dňa 8.1.2008, č. OPK-9750/3/2007, na základe vykonanej kontroly uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu v sume 500.000,-- Sk (16.596,96 €) za porušenie v rozhodnutí špecifikovaných ustanovení zákona č. 566/2001 Z.z., ktoré však bolo v konaní o rozklade Bankovou radou Národnej banky Slovenska rozhodnutím zo dňa 7.5.2008, č. GUV-841/2008, zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie. Následne Národná banka Slovenska rozhodnutím zo dňa 20.8.2008, č. OPK-9750-5/2007, uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu v sume 300.000,-- Sk (9.958,18 €) za porušenie ustanovenia § 54 ods. 2, § 73 ods. 1 písm. a/, § 74 ods. 1, ods. 7 písm. b/ zákona č. 566/2001 Z.z. Rozhodnutím zo dňa 22.4.2008, č. OPK-2744-5/2007-PLP, zmenila obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb a povolila mu, okrem iného, poskytovanie investičnej služby podľa ustanovenia § 6 ods. 1 písm. d/ v spojení s § 5 ods. 1 písm. a/, b/, c/ zákona č. 566/2001 Z.z., s obmedzením podľa § 59 ods. 3 tohto zákona a poskytovanie investičných služieb, investičných činností a vedľajších služieb podľa § 6 ods. 1 a 2 v spojení s § 5 ods. 1 zákona č. 566/2001 Z.z. v špecifikovanom rozsahu. Po obdržaní výpovede obchodníka s cennými papiermi zo Zmluvy o riadení portfólia Družstvo požiadalo listom zo dňa 15.4.2010 Národnú banku Slovenska o preskúmanie postupu obchodníka s cennými papiermi a o výkon dohľadu na mieste dôvodiac tým, že výpoveďou zmluvy sa dostalo do zložitej situácie, pretože obchodník s cennými papiermi zabezpečoval pre Družstvo odbyt výrobkov a iné činnosti. Listom zo dňa 23.4.2010 požiadalo Družstvo Národnú banku Slovenska o zjednanie nápravy v činnosti obchodníka s cennými papiermi, pretože tento si neplnil voči nemu svoje základné povinnosti spočívajúce v zabezpečení zhodnotenia finančných prostriedkov jemu zverených do správy. Súd prvého stupňa tiež poukázal na to, že Národná banka Slovenska rozhodnutím o predbežnom opatrení zo dňa 12.7.2010, č. ODT-8305/2010, podľa § 25 ods. 1 písm. a/ zákona č. 747/2004 Z.z. uložila obchodníkovi s cennými papiermi povinnosť zdržať sa nakladania s majetkom klientov, ktorý mu bol zverený, bez písomného súhlasu Národnej banky Slovenska, keďže najmä na základe oznámenia Družstva vzniklo dôvodné podozrenie z možného poškodenia klientov obchodníka s cennými papiermi. Rozhodnutím zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, potvrdeným Bankovou radou Národnej banky Slovenska rozhodnutím zo dňa 1.3.2011, č. GUV-274/2011, odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb z dôvodov podľa § 156 ods. 2 písm. a/, § 55 ods. 7, ods. 9, § 85 ods. 2 v spojení s ustanovením § 84 ods. 1 písm. b/, § 76 ods. 2 a § 77 ods. 7 zákona č. 566/2001 Z.z., o čom informovala na svojej webovej stránke. Následne Národná banka Slovenska rozhodnutím zo dňa 26.8.2010, č. OPK-5664/1-5/2010, zastavila konanie o schválenie dodatku k Prospektu investície, nakoľko žiadosť neobsahovala náležitosti stanovené zákonom, čo potvrdila Banková rada Národnej banky Slovenska rozhodnutím zo dňa 8.12.2010, č. GUV-1744/2010. Napokon Národná banka Slovenska rozhodnutím zo dňa 30.5.2011, č. ODT-10890-4/2010, právoplatným dňa 18.7.2011, zakázala Družstvu, ako vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt, predaj majetkových hodnôt, keďže zmenou skutočností uvedených v Prospekte investície Družstvo tento Prospekt investície nedodržiavalo a neurobilo žiadne kroky smerujúce k tomu, aby stav Družstva uviedlo do súladu s údajmi v Prospekte investície, pričom túto skutočnosť taktiež zverejnila na svojej webovej stránke. Vykonaným dokazovaním mal súd prvého stupňa preukázať, že majetok vložený do investičných nástrojov Družstva je tvorený podielmi v družstvách EDSI, KPDSI a DDSI a na 98,85 % podielom zmenkami emitenta CI HOLDING, a.s., a nakoľko v zmysle prijatej investičnej stratégie v Prospekte investície by angažovanosť voči jednému emitentovi nemala prekročiť 30 % podielu na celkových aktívach vyhlasovateľa verejnej ponuky a podiel emitenta CI HOLDING, a.s., na celkových aktívach predstavoval 91,45 %, Prospekt investície nebol zo strany Družstva dodržaný a Národná banka Slovenska preto považovala za vhodné umiestniť finančné nástroje v aktívach družstva aj iných subjektov ako subjektov nachádzajúcich sa v skupine CI HOLDING, a.s., z dôvodu rozloženia investičného rizika. Vo vzťahu k obchodníkovi s cennými papiermi mal súd prvého stupňa preukázať, že Družstvo po obdržaní vyúčtovania k zmluve o riadení portfólia zo dňa 8.1.2010 upozorňovalo obchodníka s cennými papiermi na závažný nesúlad skutočnej finančnej kondície ním riadeného portfólia a listom zo dňa 12.4.2010 obchodníka vyzvalo na predloženie správy o zhodnotení finančných prostriedkov za štvrtý štvrťrok 2009 a prvý štvrťrok 2010. Následne Družstvo listom zo dňa 16.4.2010 oznámilo obchodníkovi s cennými papiermi predbežnú stratu v sume 24.764.991,-- € a nakoľko to považovalo za závažné porušenie jeho zmluvných povinností, ako aj povinností stanovených právnymi predpismi, vyzvalo ho na náhradu vzniknutej straty. Napokon

listom zo dňa 18.5.2010 Družstvo vyzvalo obchodníka s cennými papiermi na vrátenie neoprávnene vyplatených odmeny v sume 228.954,-- € a doplatenie rozdielu zhodnotenia portfólia za IV. kvartál 2009 a I. kvartál 2010, keďže portfólio nebolo zhodnotených o zmluvne dohodnutých 8 %, ale bolo vo výraznej strate. Zo spisu vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava I. pod sp.zn. 19 C 56/2011 mal preukázané, že v označenom konaní sa navrhovateľ PODIELOVÉ DRUŽSTVO SLOVENSKÉ INVESTÍCIE domáha proti odporcovi Slovenská republika - Národná banka Slovenska náhrady škody v sume 63.163.426,03 € s príslušenstvom, spôsobenej nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý mal spočívať v tom, že Národná banka Slovenska napriek zisteniu závažných nedostatkov v činnosti obchodníka s cennými papiermi pri výkone dohľadu neurobila riadne a včas úkony potrebné na nápravu nedostatkov ani ich zamedzenie do budúcnosti a nevykonala potrebné kroky na zabránenie vzniku škody na majetku Družstva, keď ho neupozornila včas na riziká vyplývajúce z činnosti obchodníka s cennými papiermi, voči ktorému nezasiahla účinne a včas na základe podnetu zo dňa 15.4.2010, ani listu zo dňa 26.4.2010 a tak spôsobila, že obchodník s cennými papiermi mohol pokračovať v protiprávnom konaní, ktorým Družstvu vznikla ujma a taktiež neprijatím vhodných opatrení a nečinnosťou nezabezpečila, aby obchodník s cennými papiermi nemohol s cennými papiermi nakladať inak, než za účelom uspokojenia pohľadávky Družstva. Škoda, ktorej úhrady sa Družstvo domáhalo v sume 63.163.426,03 €, predstavovala skutočnú škodu v sume 26.575.807,88 € a ušlý zisk v sume 36.587.618,15 €. Vo veci bol dňa 8.11.2013 vyhlásený rozsudok, ktorým súd návrh navrhovateľa v plnom rozsahu zamietol; konanie nie je právoplatne skončené. Okresný súd Bratislava I. uznesením zo dňa 11.4.2011, sp.zn. 3 K 95/2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 5.5.2011, vyhlásil konkurz na majetok Družstva ako úpadcu a do funkcie správcu ustanovil S. S. X.. Správca konkurznej podstaty dôvodil, že v záujme úpadcu je vedených približne 200 súdnych sporov a konkurzné konanie nie je ukončené. Navrhovateľ si do konkurzu prihlásil svoju pohľadávku v sume 30.273,99 eur a podal v ňom incidenčnú žalobu. Konkurzné konanie nie je doposiaľ skončené, pretože prebieha speňažovanie majetku. Súd prvého stupňa dôvodil, že nárok na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. môže byť v občianskom súdnom konaní úspešne uplatnený voči štátu až vtedy, ak nemožno dosiahnuť uspokojenie pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi iným titulom, napr. titulom vydania bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal a je povinný ho vydať. Preto ak má navrhovateľ pohľadávku voči subjektu, ktorý ju získal ako prospech a má povinnosť tento prospech vydať, resp. kým nepreukázal bezúspešné domáhanie sa úhrady pohľadávky voči dlžníkovi, nie je daný základný predpoklad zodpovednosti štátu - existencia škody. Poukázal na to, že navrhovateľ bol ako bývalý člen Družstva v právnom vzťahu s Družstvom, z tohto vzťahu mu vzniklo právo na vyplatenie vyrovnávacieho podielu, a preto sa musí domáhať zaplatenia svojej pohľadávky voči Družstvu, ktoré je vo vzťahu k nemu v pozícii dlžníka, resp. osoby, ktorá je povinná navrhovateľovi vydať získaný prospech v podobe vyrovnávacieho podielu, voči ktorej si predmetnú pohľadávku uplatnil aj v konkurze vyhlásenom na jeho majetok. Dospel preto k záveru, že v čase rozhodovania súdu prvého stupňa navrhovateľ nepreukázal bezúspešnosť uplatňovania svojich práv voči Družstvu, keďže oprávnenosť jeho nároku uplatneného v konkurznom konaní voči Družstvu je predmetom konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I. pod sp.zn. 3 Cbi 393/2011, ktoré nie je doteraz právoplatne skončené; toho času nie je možné ustáliť majetok úpadcu - Družstva, z ktorého majetku by mal byť navrhovateľ ako veriteľ uspokojený. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že v čase rozhodovania o uplatnenom nároku neexistuje škoda a navrhovateľ svoj nárok uplatnil predčasne. V nadväznosti na argumentáciu navrhovateľa rozhodnutím Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 29 Cdo 4968/2009 uviedol, že dané rozhodnutie nemožno v danej veci aplikovať, nakoľko konkurzné konanie doposiaľ nie je skončené a vzhľadom na jeho stav nemožno vylúčiť uspokojenie pohľadávky navrhovateľa v rozsahu, v akom sa v danej veci domáha náhrady škody. Pokiaľ ide o nesprávny úradný postup spočívajúci v oneskorenom zistení neaktuálnosti údajov zahrnutých do Prospektu investície a tým neplatnosti Prospektu investície a následnom oneskorení zákazu činnosti Družstva, súd prvého stupňa dôvodil, že dohľad Národnej banky Slovenska nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt bol regulovaný zákonom č. 566/2001 Z.z. v obmedzenom, resp. vymedzenom rozsahu spočívajúcom v kontrole povinností uložených vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt zákonom a k takým povinnostiam patrila od 1.1.2009 i povinnosť aktualizácie Prospektu investície podľa ustanovenia § 125c ods. 1 v spojení s ustanovením § 127 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z.z.; od 1.6.2010 povinnosť dodržiavania Prospektu investície podľa ustanovenia § 129 ods. 3 zákona č. 566/2001 Z.z. V prípade novej významnej skutočnosti, vecnej chyby alebo nepresnosti týkajúcej sa údajov zahrnutých do Prospektu investície, ktorá by mohla ovplyvniť správne hodnotenie majetkových hodnôt, malo Družstvo tieto uviesť v dodatku Prospektu investície a povinnosť aktualizácie Prospektu investície sa vzťahovala primárne na Družstvo, ktoré malo v takom prípade vypracovať

dodatok Prospektu investície a predložiť ho na schválenie Národnej banky Slovenska, ktorá mohla tieto skutočnosti zistiť až s určitým časovým odstupom, najmä pri plnení zákonom uložených periodickej informačnej povinnosti Družstva. V tejto súvislosti uviedol, že nie je možné opomenúť, že štatutárny orgán Družstva počas celej doby verejnej ponuky zodpovedal za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investície, pričom schválenie Prospektu investície nemalo za následok aj schválenie Zmluvy o riadení portfólia a Národná banka Slovenska nemala právomoc vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva, keďže Družstvo až do 15.4.2010 Národnej banke Slovenska zhoršenie jeho finančnej situácie, príp. nedostatky v činnosti obchodníka s cennými papiermi, nesignalizovalo. Až pri výkone dohľadu na mieste samom, od 20.4.2010 do 6.5.2010, Národná banka Slovenska zistila zmeny v údajoch v Prospekte investície, ktoré by mohli ovplyvniť hodnotenie majetkových hodnôt, s následkom neaktuálnosti Prospektu investície, nie však jeho neplatnosti, pretože zo žiadnych ustanovení zákona č. 566/2001 Z.z. nevyplýva neplatnosť Prospektu investície pre neaktuálnosť jeho údajov. V tejto súvislosti mal preukázané, že Národná banka Slovenska vyzvala Družstvo na predloženie žiadosti o schválenie dodatku Prospektu investície, ktorú síce predložilo, táto však neobsahovala všetky náležitosti podľa zákona č. 747/2004 Z.z., pričom rovnaké nedostatky mal aj dodatok Prospektu investície v zmysle zákona č. 566/2001 Z.z. Súd prvého stupňa preto v postupe Národnej banky Slovenska, ktorá konala iba v rámci svojich oprávnení stanovených zákonom, nezistil namietaný nesprávny úradný postup. Vo vzťahu k nesprávnemu úradnému postupu spočívajúcom v prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu sa taktiež nestotožnil s argumentáciou navrhovateľa z dôvodu absencie príčinnej súvislosti s tvrdenou škodou a tiež z dôvodu, že z listinných dôkazov, najmä z rozhodnutí Národnej banky Slovenska o uložení pokuty v sume 500.000,-- Sk (16.596,96 €) a v sume 300.000,-- Sk (9.958,18 €) mal preukázané, že Národná banka Slovenska činnosť obchodníka s cennými papiermi sledovala. Nebolo jej povinnosťou informovať Družstvo o výsledných zisteniach, nakoľko dohľad nad dohliadanými subjektmi, ako aj konanie vo veciach dohľadu, sú verejné a účastníkom konania v konaní o uložení pokuty alebo inej sankcie alebo opatrenia na nápravu, je len dohliadaný subjekt alebo iná osoba, ktorej sa má pokuta, prípadne sankcia, uložiť. V tejto súvislosti súd prvého stupňa konštatoval, že vzhľadom na záväzkový vzťah medzi obchodníkom s cennými papiermi a Družstvom založený primárne zmluvou o riadení portfólia bolo primárne povinnosťou Družstva, ktoré malo všetky dostupné informácie o činnosti obchodníka s cennými papiermi, zabezpečiť priamu kontrolu plnenia jeho povinností a dohľad nad jeho činnosťou voči Družstvu. Nemožno opomenúť ani povinnosti navrhovateľa, ktorý sa ako člen Družstva mal aktívne a včas zaujímať o svoje práva a ich výkon voči Družstvu a jeho orgánom a zamedziť tak znehodnocovaniu, príp. nevykonalnosti svojich majetkových a iných práv súvisiacich s Družstvom.

Proti tomuto rozsudku vo výroku, ktorým súd prvého stupňa návrh navrhovateľa na zaplatenie istiny v sume 626,61 € s príslušenstvom zamietol, podal navrhovateľ včas odvolanie dôvodiac tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p.) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.). Rozsudok súdu prvého stupňa navrhol v napadnutom výroku zmeniť a jeho návrhu vyhovieť, prípadne rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Zároveň žiadal priznať náhradu trov konania. Vo svojom odvolaní navrhovateľ namietal, že súd prvého stupňa nezohľadnil, že Národná banka Slovenska nepostupovala v súlade s princípom právneho štátu, ktorého súčasťou je aj princíp právnej istoty, keď základným atribútom je istota subjektov práva, že sa voči nim bude zachovávať právo, a teda orgány verejnej moci budú vo vzťahu k nim postupovať v súlade s ústavou a platnými právnymi predpismi, t. j. že ich postup bude zo strany subjektov práva predvídateľný. Uviedol, že sa spoliehal na riadny výkon dohľadu zo strany Národnej banky Slovenska, pretože nemohol predpokladať, že dohľad nad Prospektom investície je podľa Národnej banky Slovenska len formálny, resp. že takýto je jeho obsah podľa výkladu odporcu, pretože zákon o dohľade takýmto spôsobom obsah dohľadu nad Prospektom investície nedefinoval a postup Národnej banky Slovenska bol preto svojvoľný v neprospech každého, ktorý sa na odporcu z hľadiska stability a ochrany investície spoliehal. Argument odporcu, že Národná banka Slovenska upozornila Družstvo, že vykonáva dohľad nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa ustanovenia § 135 ods. 1 zákona č. 566/2001 Z.z., ale nie dohľad nad celkovou činnosťou Družstva, označil za úplne irelevantný, nakoľko nemohol mať o takto zúženom dohľade vedomosť. Nesúhlasil so záverom súdu prvého stupňa, že neexistuje príčinná súvislosť medzi škodou a porušením zákonných povinností Národnou bankou

Slovenska spočívajúcom v nesprávnom výkone dohľadu, ktorým bol porušený zákon č. 566/2001 Z.z. Za obzvlášť nepochopiteľný navrhovateľ považoval záver súdu prvého stupňa, že sa mal viac starať o svoje záležitosti v rámci zásady "právo patrí bdelym", nakoľko ku škode došlo v rámci porušenia zákonnej povinnosti banky vykonávať zákonom stanovené povinnosti dohľadu a nie v dôsledku toho, že nebol "bdely", keď mu nepatrili ani zákonom stanovené právomoci dohľadu nad činnosťou Družstva, ani obchodníka s cennými papiermi, ktorými mohol zabezpečiť dodržiavanie zákona o cenných papieroch, resp. sankciami, k dodržiavaniu zákona porušujúci subjekt donútiť. Tým, že súd prvého stupňa návrh zamietol aj z dôvodu nedostatku príčinnej súvislosti, resp. z dôvodu, že k nezákonnému postupu zo strany odporcu nedošlo, odobril podľa jeho názoru výklad zákona č. 566/2001 Z.z., ktorý úplne popiera zmysel právnej úpravy dohľadu, nakoľko takýto výklad umožňuje, aby aj v budúcnosti dochádzalo k porušovaniu zákona na úkor občanov, ktorí ako vhodné a zákonom chránené zhodnotenie ich finančných prostriedkov zvolia ich investovanie v rámci subjektov dohliadaných Národnou bankou Slovenska, čím je takéto investovanie dané na úroveň investovania do nebankových spoločností, pretože nepoživajú ochranu zákona, ktorý ich má chrániť aj prostredníctvom Národnej banky Slovenska. Dôvodil, že povinnosťou Národnej banky Slovenska podľa ustanovenia § 137 ods. 2 zákona o cenných papieroch je a bolo zisťovanie a vyhodnocovanie informácií a podkladov o skutočnostiach, ktoré sa týkajú dohliadaných subjektov a ich činností, pričom podľa ustanovenia § 135 ods. 1 zákona o cenných papieroch, ktorý platí v tomto znení už od 1.5.2007, Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt, ako aj obchodník s cennými papiermi, patrili a patria k povinne dohliadaným subjektom zo strany Národnej banky Slovenska, napriek tomu, že odporca v priebehu celého konania tvrdil opak, a preto mala Národná banka Slovenska zisťovať všetky informácie a podklady o dodržiavaní, resp. nedodržiavaní povolení na činnosť vydaných Národnou bankou Slovenska Družstvu (Prospekt investície vydaný vtedajším Úradom pre finančný trh a následne pravidelne kontrolovaný Národnou bankou Slovenska) a obchodníkovi s cennými papiermi, pričom povinný zákonný dohľad zo strany Národnej banky Slovenska bol dokonca koncipovaný tak široko, že má zisťovať informácie a podklady aj o iných rizikách, ako tých, ktoré vyplývajú z povolení na činnosť, vrátane rizík, ktorým sú vystavené dohliadané subjekty a v rámci nich aj Družstvo činnosťou obchodníka, ako i vrátane rizík, ktoré mohli viesť k ohrozeniu záujmov klientov dohliadaných subjektov, teda aj navrhovateľa. Poukázal na to, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I. pod sp.zn. 7 C 206/2011 bolo výpoveďou svedka F. L. Z., U., preukázané, že Národná banka Slovenska už v roku 2007 pri kontrole Družstva zistila, že z hľadiska rizikovosti portfólia má nedostatočne rozložené portfólio, ktoré bolo tvorené zmenkou jediného emitenta, a to spoločnosti CI HOLDING, a.s., ktorá v tom čase akcionársky vlastnila obchodníka s cennými papiermi. Z toho vyplýva, že Družstvo malo všetky peňažné prostriedky od neho získané, investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s obchodníkom s cennými papiermi a Družstvom a Národná banka Slovenska sa po zistení o rizikovosti portfólia Družstva uspokojila s takou nápravou stavu, že toto portfólio bolo po tomto vytknutí zo strany banky rozložené namiesto jednej do troch zmeniek, a to zmeniek vystavených spoločnosťou CI HOLDING a.s., CI Reality, s.r.o. a GLOBAL production s.r.o., pričom posledné dve spoločnosti boli opäť 100 % dcérskymi spoločnosťami CI HOLDING, a.s. Vo všetkých troch spoločnostiach bol navyše, či už členom predstavenstva alebo konateľom, F. X. Č., vtedajší predseda predstavenstva obchodníka s cennými papiermi. Národná banka Slovenska naďalej akceptovala stav, že celé portfólio Družstva je rozložené a investované do prepojených subjektov s CI HOLDING, a.s., a obchodníkom s cennými papiermi a napriek tomu, že vydala právoplatné sankčné rozhodnutie voči obchodníkovi s cennými papiermi, v ktorom konštatovala, že obchodník s cennými papiermi vo svojej činnosti, pre svojich klientov a v rámci nich aj výslovne pre Družstvo, porušil zákon o cenných papieroch vo viacerých podstatných ohľadoch, ani po vydaní tohto rozhodnutia, okrem udelenej pokuty v sume cca. 10.000,- €, nevyužila svoje kompetencie v zmysle zákona o cenných papieroch a neprijala žiadne následné kontrolné alebo významnejšie opatrenia (predbežne alebo celkom zakázať činnosť obchodníkovi s cennými papiermi alebo Družstvu, resp. zrušiť povolenie na činnosť obchodníkovi s cennými papiermi alebo udeliť sankcie priamo členom predstavenstva alebo obchodníka s cennými papiermi). Následné podcenenie situácie a umožnenie ďalšej činnosti Družstva aj obchodníka s cennými papiermi podľa navrhovateľa vyústilo v roku 2010 do nedostupnosti ním vložených prostriedkov do Družstva, pričom banka svojou nečinnosťou a ľahostajným prístupom k svojim kompetenciám zapríčinila aj to, že už nemohol rozpoznať riziko svojej investície, resp., že túto investíciu mu banka svojím zanedbateľným dohľadom ani v minimálnej možnej miere neochránila. Poukázal tiež na to, že Národná banka Slovenska tým, že dňa 4.3.2011 obchodníkovi s cennými papiermi odňala licenciu na činnosť a Družstvu zakázala činnosť v roku 2011, potvrdila dlhodobé porušovanie zákona o cenných papieroch, z čoho vyplýva jej tolerovanie porušovania právnych predpisov minimálne od roku 2008 do roku 2011. V odvolaní ďalej uviedol, že Národná banka

Slovenska rozhodnutím zo dňa 30.5.2011, č. ODT-10890-4/2010, právoplatným dňa 18.7.2011, zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt z dôvodu neaktuálnosti Prospektu investície, pričom ustálila trvanie neaktuálnosti Prospektu investície až od mája 2010 účelovo, nakoľko údaje zahrnuté do Prospektu investície boli v skutočnosti neaktuálne dlhodobo pred májom 2010, spätne k 31.12.2006, kedy došlo v sídle Národnej banky Slovenska dňa 27.8.2007 k stretnutiu s poverenými členmi predstavenstva Družstva za účelom prerokovania nezrovnalostí a problémov v jeho činnosti a údaje o subjektoch, s ktorými je Družstvo majetkovo prepojené, boli neaktuálne minimálne od 1.10.2009. Údaje o majetkových aktívach, ktoré sa majú nadobudnúť z peňažných prostriedkov nadobudnutých na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt a základné strategické zámery podnikateľskej činnosti Družstva, boli neaktuálne už k 31.12.2006, z čoho vyplýva, že Družstvo svojím konaním porušovalo ustanovenie § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b/, c/ a h/ a § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch od 31.12.2006, avšak Národná banka Slovenska voči Družstvu úradne zasiahla až v máji 2011, kedy činnosť Družstva zakázala. Navrhovateľ ďalej dôvodil, že existujúce konkurzné konanie samo osebe nevylučuje možnosť podať veriteľom, ktorý si prihlásil svoju pohľadávku do konkurzu, návrh na náhradu škody proti štátu a nerobí takýto návrh predčasným, nakoľko je povinnosťou súdu v konaní o náhradu škody skúmať, či aktuálny stav konkurzného konania objektívne vylučuje možnosť uspokojenia navrhovateľa ako veriteľa v konkurznom konaní, prípadne v akom rozsahu, pričom súd pri tomto hodnotení dokonca nemá čakať až na konečné rozvrhové uznesenie konkurzného súdu (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 11.4.2012, sp.zn. 29 Cdo 4968/2009), ale je povinný zohľadniť už napr. správy ustanoveného správcu konkurznej podstaty o stave daného konkurzu. Žiadna platná právna norma preto podľa navrhovateľky neumožňuje vysloviť záver o predčasnosti podania návrhu, a to ani vtedy, ak navrhovateľ doposiaľ nemal možnosť vymôcť plnenie od subjektu, ktorý jediný je podľa názoru odporcu a prvostupňového súdu povinný mu dané plnenie vrátiť s tým, že ani zákon č. 514/2003 Z.z. nevyžaduje žiadne predchádzajúce vysporiadanie súkromnoprávných vzťahov, naopak, pripúšťa regresnú náhradu. Ak by prebiehajúce konkurzné konanie vylučovalo podanie občianskoprávnej, či inej žaloby o náhradu škody, potom by zákon o konkurze a reštrukturalizácii fakticky suspendoval Občiansky zákonník, zákon o zodpovednosti za škodu, ako i Trestný zákon v platnom znení, a to až do doby právoplatného skončenia konkurzného konania a súčasne by to znamenalo, že občianskoprávna zodpovednosť, zodpovednosť štátu, či trestnoprávna zodpovednosť, je subsidiárna voči zodpovednosti úpadcu podľa zákona o konkurze. Poukázal na to, že z písomného vyjadrenia správcu konkurznej podstaty o stave konkurzu zo dňa 20.8.2013 vyplýva, že v konkurznej podstate nie sú žiadne prostriedky, celý majetok je tvorený hypotetickými pohľadávkami z neukončených súdnych sporov proti Národnej banke Slovenska, Garančnému fondu investícií, či poisťovni U. D. a iným odporcom, a preto aktuálny stav konkurzu vylučuje jeho možnosť svoju pohľadávku z konkurzu uspokojiť. Taktiež namietal, že zo zápisníc o pojednávaní pred prvostupňovým súdom vyplýva, že listinné dôkazy vyžiadané prvostupňovým súdom, resp. predložené účastníkmi konania, neboli riadne vykonané spôsobom podľa § 129 ods. 1 O.s.p., s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.1.2012, sp.zn. 6 MCdo 11/2010.

Odporca, zastúpený Národnou bankou Slovenska, vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne a právne správny potvrdiť. Poukázal na to, že súd prvého stupňa vo veci postupoval maximálne zodpovedne, vykonal rozsiahle dokazovanie za účelom spoľahlivého zistenia skutkového stavu veci, riadne zabezpečil listinné dôkazy aj z iných súdnych konaní v skutkovo a právne identických veciach, mal k dispozícii aj 11 právoplatných rozhodnutí Národnej banky Slovenska, z ktorých jej úradný postup podrobne vyplýva. Z jeho činnosti mu boli známe aj iné dôležité skutočnosti z dôvodu prebiehajúcich konaní v skutkovo a právne analogických veciach na súde prvého stupňa. Na základe správneho zistenia a posúdenia skutkového i právneho stavu veci potom dospel k správne, logickému a riadne odôvodnenému rozhodnutiu. Nesúhlasil s tvrdením navrhovateľa, že je povinnosťou všeobecného súdu dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, keď aj podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky všeobecný súd musí dať odpoveď na tie otázky nastolené účastníkom konania, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/2003, III. ÚS 209/2004, I. ÚS 241/2007, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Cdo 58/2012). Dôvodil, že podstatou práva na spravodlivé súdne konanie nie je právo na úspech v konaní, a teda právo na rozhodnutie zodpovedajúce názorom a predstavám navrhovateľa.

Jeho tvrdenie, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti považuje za denegatio iustitiae, označil za účelové. Zároveň uviedol, že navrhovateľ sa účelovo snaží dodatočne navrhovať vykonanie ďalších právne irelevantných dôkazov, ktoré iba oddŕajú vydanie rozhodnutia vo veci a zároveň sa snaží vyfabulovať fiktívnu existenciu jeho údajného nesprávneho postupu a tiež fikciu, kedy sa tak stalo, pretože údajný nesprávny úradný postup nebol preukázaný a neexistuje a navrhovateľ nevyužil všetky možnosti na uplatnenie a vymoženie svojho nároku, pretože nepodal žiadny návrh proti členom predstavenstva ani členom kontrolnej komisie Družstva, ktorí boli zodpovední za jeho riadenie, za hospodárenie a nakladanie s jeho majetkom. Poukázal na to, že kompetencie Národnej banky Slovenska pri vykonávaní dohľadu nad dohliadanými subjektmi sú dané platnými právnymi predpismi a ich medze vyplývajú aj z Ústavy Slovenskej republiky a konštantnej súdnej judikatúry, podľa ktorej všetky orgány verejnej moci môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, pričom je vylúčený extenzívny výklad (interpretácia) týchto ústavných princípov vyplývajúcich z čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Konštatoval, že Národná banka Slovenska postupovala v súlade s Ústavou Slovenskej republiky a platnými právnymi predpismi, nebola nečinná, nespôsobilá žiadne prietahy a pri svojom postupe voči Družstvu a aj obchodníkovi s cennými papiermi dodržiavala zákonné pravidlá zakotvené v ustanoveniach zákona o dohľade nad finančným trhom a zákona o cenných papieroch. Navrhovateľ mohol požiadať Národnú banku Slovenska o vysvetlenie jej zákonom zverených kompetencií v oblasti dohľadu nad finančným trhom a muselo mu byť známe, že s investíciou je spojené aj riziko a doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov s tým, že Národná banka Slovenska môže ukladať sankcie dohliadanému subjektu len za také porušenie a neplnenie povinností, ktoré sú dohliadanému subjektu uložené zákonom a ktoré zároveň patria do pôsobnosti a kompetencií orgánu dohľadu. Až od účinnosti novelizovaného ustanovenia § 129 ods. 3 zákona o cenných papieroch, teda až od 1.6.2010, boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú aj povinnosť dodržiavať schválený Prospekt investície, a teda až odvtedy mohla Národná banka Slovenska dohliadať na to, či Družstvo schválený Prospekt investície dodržiava. Uviedol, že povinnosť aktualizovať Prospekt investície bola na základe novelizovaného ustanovenia § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch v znení zákona č. 558/2008 Z.z. stanovená vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt až od 1.1.2009 a počas celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt nepretržite zodpovedal a zodpovedá investorom za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investície a informácie. Podklady, ktoré má Národná banka Slovenska zisťovať v rámci predmetu dohľadu, sa vždy vzťahujú výlučne ku konkrétnemu druhu dohliadaného subjektu so zohľadnením jeho zákonom uložených povinností, pričom žiaden zákon neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt, na rozdiel od iných dohliadaných subjektov, povinnosti v oblasti obmedzenia a rozloženia rizík ani krytia, a preto reálne neexistujúce povinnosti Družstva nemohla Národná banka Slovenska kontrolovať, nakoľko vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt mal v súvislosti s rizikom iba jednu informačnú povinnosť podľa ustanovenia § 129 ods. 1 písm. b/ zákona o cenných papieroch spočívajúcu v tom, že zverejnené alebo hromadne používané oznámenie o verejnej ponuke majetkových hodnôt muselo obsahovať taktiež upozornenie, z ktorého vyplývalo, že s touto investíciou je spojené aj riziko a doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov. Preto za dodržiavanie Prospektu investície Družstva bolo aj voči členom družstva vždy zodpovedné predstavenstvo ako štatutárny orgán, a to bez ohľadu na to, či vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt táto povinnosť bola alebo nebola osobitne zákonom uložená. Národná banka Slovenska mohla kontrolovať len to, či si Družstvo plní informačné povinnosti o verejných ponukách majetkových hodnôt podľa § 126 až § 130 zákona o cenných papieroch, či informácie zverejňované Družstvom obsahujú náležitosti predpísané zákonom a či Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt zverejňuje finančné správy v zmysle bývalého ustanovenia § 130 zákona o cenných papieroch, pričom tieto informácie Národná banka Slovenska nepotvrdovala a ani nemohla potvrdzovať, pretože mohla postupovať len v súlade s bývalými ustanoveniami § 129 a § 130 zákona o cenných papieroch a nemohla potvrdzovať správnosť finančných ukazovateľov Družstva. Nesúhlasila s tvrdením navrhovateľa, že vo vzťahu k Družstvu bola Národná banka Slovenska nečinná, nakoľko vydala relevantné rozhodnutia, nedopustila sa žiadnych prietahov v konaní a postupovala v rámci jej oprávnení a v súlade so zákonom o cenných papieroch, zákonom č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj Ústavou Slovenskej republiky. Vo vzťahu k rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky, sp.zn. 29 Cdo 4968/2009, na ktorý poukázal navrhovateľ, odporca uviedol, že tento primárne rieši problematiku zodpovednosti iných subjektov ako štátu a iba sekundárne a marginálne sa zaoberá zodpovednosťou za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci, pričom z jeho odôvodnenia

zároveň vyplýva, že nie je možné zmiešavať posúdenie otázky vzniku škody pri zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci s otázkou zodpovednostných nárokov osôb uvedených v ustanovení § 3 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní. V prípade prebiehajúceho konkurzu na majetok dlžníka sa posúdenie nevymáhateľnosti pohľadávky poškodeného ako predpokladu vzniku škody štátom odvíja odo dňa, keď poškodený dostal plnenie na základe právoplatného rozvrhového uznesenia súdu bez ohľadu na to, že nebolo vydané rozhodnutie o zrušení konkurzu. Zodpovednosť štátu v prípade, ak existuje iný dlžník, je zodpovednosť subsidiárna a tiež objektívna, ktorej sa štát nemôže zbaviť s tým, že musia byť najskôr využité všetky zákonné možnosti veriteľa voči iným dlžníkom a následne musia byť jednoznačne a nespochybniteľne súčasne preukázané všetky tri predpoklady tejto zodpovednosti za škodu. Navrhovateľovi doposiaľ nevznikla žiadna škoda a nemožno ani odhadnúť, v akej výške a kedy mu škoda v budúcnosti eventuálne vznikne, pretože vznik škody a jej výška závisí na výsledku konkurzného konania, prípadne likvidácie Družstva. Škoda môže vzniknúť až vtedy, ak sa právo veriteľa (navrhovateľa) voči dlžníkovi stane fakticky nevymáhateľným. K námietke navrhovateľa, že v konkurze na majetok Družstva a v súvisiacich incidenčných súdnych konaniach ani jeden a pol roka od vyhlásenia konkurzu nemajú veritelia ani len zistené pohľadávky, poukázal na písomné vyjadrenie správcu konkurznej podstaty Družstva zo dňa 14.9.2011, v ktorom správca konkurznej podstaty konštatuje katastrofálny stav účtovníctva úpadcu, ktoré bolo vedené len do júla 2010 a po tomto dátume sa v účtovníctve nenachádzajú žiadne účtovné záznamy, účtovné doklady sú v neporiadku, mnohé z nich chýbajú a veľká časť finančných operácií úpadcu bola realizovaná v hotovosti bez riadneho zaznamenania v účtovníctve, pričom pohľadávky neboli popreté z dôvodu, že by boli nedostatočne zdokladované, ale v dôsledku veľmi podozrivého hospodárenia úpadcu v období pred konkurzom. K námietkam navrhovateľa, ktorý vytykal prvostupňovému súdu nevykonanie listinných dôkazov v súlade s ustanovením § 129 ods. 1 O.s.p. uviedol, že v zápisnici o pojednávaní síce nie je osobitne uvedené, že na tomto pojednávaní boli prečítané určité listiny alebo ich presne označené časti, ale z nej jasne vyplýva, že súd prvého stupňa jednotlivé dôkazy nachádzajúce sa doteraz v súdnom spise oboznámil a presne špecifikoval o aké doklady išlo, pričom v zápisnici z pojednávania zo dňa 22.1.2014 sa výslovne uvádza, že k oboznámenému právny zástupca navrhovateľa a odporca zhodne udávajú, že obsah oboznámených listinných dôkazov a vyjadrení je im známy, nakoľko ich majú k dispozícii a nie je potrebné ich detailne oboznamovať čítaním. Navyše poukázal na to, že v súlade s ustanovením § 121 O.s.p. netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti, keď z odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.2.2008, sp.zn. 1 Obo 283/2006, vyplýva, že dôkazy, na ktoré účastník dodatočne poukazuje, sú súdu všeobecne známe, pretože účastník viedol desiatky sporov na rovnakom skutkovom a právnom základe voči rôznym dlžníkom, takže dokazovanie v tomto smere nebolo potrebné vykonať. Odporcovi je známe, že na Okresnom súde Bratislava I. sú proti nemu vedené stovky sporov na rovnakom skutkovom a právnom základe a vo všetkých sporoch majú navrhovateľa rovnakého právneho zástupcu. Vo vzťahu k uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 M Cdo 11/2010, na ktorý sa navrhovateľ v tejto súvislosti odvolával, poukázal na vyňatie jeho argumentácie z kontextu citovaného rozhodnutia, pričom poukázal na jeho inú časť a skutočnosť, že zo zápisnic prvostupňového súdu jednoznačne vyplýva, že súd oboznámil (vykonal) jednotlivé dôkazy nachádzajúce sa v súdnom spise.

Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. I, § 206 ods. 2 veta prvá O.s.p. v znení účinnom od 1.5.2015, ďalej len O.s.p.; § 355 O.s.p.), túto prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. I O.s.p. neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie, nejde o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem, súd prvého stupňa nerozhodol podľa ustanovenia § 115a bez nariadenia pojednávania a nie je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 22. júna 2016 (§ 211 ods. 2 O.s.p., § 156 ods. 3 O.s.p.). O termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli účastníci, právny zástupca navrhovateľa, upovedomení zákonným spôsobom.

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku odvolaním napadnutom, ktorým súd zamietol návrh navrhovateľa na zaplatenie sumy 626,61 € s príslušenstvom potvrdil, pretože je vecne správny a keďže sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi rozsudku, ako správnymi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje (§ 219 ods. I, 2 O.s.p.). Pre správnosť dôvodov napadnutého rozsudku odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť nasledovné.

Súd prvého stupňa vo veci vykonal dokazovanie správnym smerom, z neho vyvodil správne skutkové závery, vec rozhodol správne aj po právnej stránke. Rozsudok obsahuje všetky náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. V ňom dal súd prvého stupňa jasnú a presvedčivú odpoveď na podstatnú otázku, prečo návrhu navrhovateľa na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. nevyhovel. Dôkazy hodnotil v súlade s ustanovením § 132 O.s.p. jednotlivo i v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo.

Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako aj právnej otázky rozhodnutia; avšak len tej, ktorá je pre rozhodnutie vo veci rozhodujúca, nevyhnutná. Z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument účastníka nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo [porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.9.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike (sťažnosť č. 59102/08), nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.9.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.6.2009, sp.zn. 5 M Cdo 8/2008]. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (II. ÚS 252/2004), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/2004).

Je nepochybné, že navrhovateľ sa svojím návrhom domáha uloženia povinnosti odporcovi nahradiť jeho škodu v sume 626,61 € spolu s príslušenstvom podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ktorá mu vznikla v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska špecifikovaným v podanom návrhu na začatie konania, ktorý mal spočívať v tom, že Národná banka Slovenska oneskorene zistila neaktuálnosť Prospektu investície Družstva, keď Družstvo porušovalo ustanovenie § 129 ods. 3 v spojení s ustanovením § 128 ods. 1 písm. b/, c/, h/ a § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch. Národná banka Slovenska zasiahla až v máji 2011, kedy vydaním rozhodnutia o zákaze činnosti zakázala Družstvu činnosť, hoci neaktuálnosť Prospektu investície bola už od 31.12.2006 evidentná, v prijatí nedostatočných opatrení zo strany Národnej banky Slovenska po 24.8.2007, kedy pri kontrole Družstva zistila, že z hľadiska rizikovosti portfólia, má portfólio nedostatočne rozložené, t. j. že Družstvo malo všetky získané peňažné prostriedky investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s obchodníkom s cennými papiermi, pričom rizikovosť rozloženia portfólia je jedným z najdôležitejších ukazovateľov, ktoré Národná banka Slovenska pri výkone dohľadu sleduje a má sledovať. Národná banka Slovenska prijala od 20.8.2008 do 4.3.2011, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o odobratí povolenia, nedostatočné opatrenia a zapríčinila, že navrhovateľ nemohol rozpoznať riziko svojej investície už skôr, najmä po zisteniach, že obchodník s cennými papiermi poskytol Družstvu investičnú službu, ktorú mu poskytovať nemohol.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ bol členom PODIELOVÉHO DRUŽSTVA SLOVENSKE INVESTÍCIE, Poľná č. 1, Bratislava, IČO: 35 784 717, ktorý dňa 04.06.2010 a požiadal o zrušenie členského podielu v Družstve. Okresný súd Bratislava I uznesením sp.zn. 3k/95/2010 zo dňa 11.4.2011 vyhlásil na majetok družstva konkurz, v ktorom si navrhovateľ prihlásil svoju pohľadávku v sume 30.273,99 eur. Navrhovateľ v ňom podal incidenčnú žalobu. Konkurzné konanie nie je doposiaľ skončené, pretože prebieha speňažovanie majetku družstva.

Z obsahu spisu je ďalej nepochybné, že dňa 2.6.2008 bola medzi Družstvom ako klientom a obchodnou spoločnosťou CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s., Bratislava, Poľná č. 1, IČO: 35 828 749, ako obhospodarovateľom uzavretá Zmluva o riadení portfólia podľa ustanovenia § 43 zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, predmetom ktorej (čl. I. bod 2 Zmluvy) bol záväzok obchodníka s cennými papiermi hospodáriť

s portfóliom Družstva, pravidelne sledovať a vyhodnocovať spravované portfólio, obstarávať predaj cenných papierov z portfólia, nákup cenných papierov a prvé nadobudnutie cenných papierov od emitenta do portfólia Družstva, v súlade so schválenými prospektami investícií, uschovávať a spravovať cenné papiere nachádzajúce sa v portfóliu Družstva, uskutočňovať optimalizáciu a taktické zmeny v portfóliu Družstva a poskytovať mu konzultácie a finančné analýzy, pričom podľa Prílohy č. 2 k Zmluve sa obchodník s cennými papiermi zaviazal zabezpečiť mieru zhodnotenia Družstva vo výške 8 % ročne.

Medzi účastníkmi konania nebolo sporným, že po výpovedi Zmluvy zo dňa 30.3.2010 zo strany obchodníka s cennými papiermi Národná banka Slovenska rozhodnutím zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska zo dňa 1.3.2011, č. GUV-274/2011, odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb a rozhodnutím zo dňa 30.5.2011, č. ODT-10890-4/2010, zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt podľa ustanovenia § 144 ods. 4 písm. c/ zákona č. 566/2001 Z.z. z dôvodu porušenia § 129 ods. 3 v spojení s ustanovením § 128 ods. 1 písm. b/, c/, h/ zákona č. 566/2001 Z.z. a ustanovením § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z.z.

Hmotnoprávnym základom pre uplatnenie práva navrhovateľa na náhradu škody je ustanovenie § 9 zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom má povahu objektívnej zodpovednosti, ktorej sa nemožno zbaviť a ktorá je založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok, ktorými je nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Prvotnou podmienkou pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je existencia nesprávneho úradného postupu, ktorý zákon č. 514/2003 Z.z. v ustanovení § 9 bližšie definuje tak, že za nesprávny úradný postup je potrebné považovať aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Podľa konkrétnych okolností toho - ktorého prípadu, môže však ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti. Úradný postup nie je spravidla možné v právnom predpise upraviť do najmenších podrobností, a preto je potrebné správnosť úradného postupu posudzovať i z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup štátneho orgánu smeruje. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci bez zbytočných prietahov (čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

Ani vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nesprávnym úradným postupom a škodou zákon č. 514/2003 Z.z. nevysvetľuje. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva, pričom otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je náhrada požadovaná. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmom poškodeného (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti. V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž "priamosť" pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku

musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

Príчинná súvislosť (kauzálny nexus) je podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty. Vyžaduje sa, aby protiprávne konanie (delikt, nezákonné rozhodnutie, nesprávny úradný postup) a vznik škody boli v logickom slede (nexus = spojenie, súvislosť, sled), teda, aby protiprávne konanie bolo príčinou a vznik škody vrátane jej rozsahu následkom tejto príčiny. Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, či okolnosti nasvedčujúce jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Základom je úvaha (test *conditio sine qua non* spoločný pre takmer všetky právne systémy Európskej únie), či by škodlivý následok nastal bez konania škodcu. Ak by tomu tak bolo, príčinná súvislosť by daná nebola. Podľa teórie tzv. adekvátnej príčinnej súvislosti, príčinná súvislosť je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu. Súčasne však musí byť preukázané, že škoda by bez tejto príčiny nebola nastala. Existenciu príčinnej súvislosti zisťuje súd, ktorý so zreteľom na konkrétne okolnosti vyhodnocuje, či tu príčinná súvislosť je alebo nie je. Pri riešení otázky príčinnej súvislosti je právnym posúdením veci vymedzenie, medzi akou ujmom (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je požadovaná náhrada.

Škoda ako kategória občianskeho práva sa chápe ako ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná v peniazoch, t. j. všeobecným ekvivalentom a je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, teda poskytnutím predovšetkým peňazí. Skutočnou škodou (*damnum emergens*) sa rozumie ujma, ktorá musí spočívať v zmenšení majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou. Uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk. Ušlý zisk je v podstate ušlým majetkovým prospechom a spočíva v nenastalom zväčšení (rozmnožení) majetku poškodeného, ktoré by bolo možné dôvodne očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí nebyť škodnej udalosti. Poškodený je povinný vznik škody preukázať, v súdnom konaní ho preto zaťažuje dôkazné bremeno o tom, že škoda vznikla.

Nevyhnutným predpokladom pre záver o tom, či postup Národnej banky Slovenska v preskúmvanej veci bol nesprávny, je vymedzenie "správneho úradného postupu" a zistenie, že Národná banka Slovenska tento postup nezachovala, keď v danej veci mal nesprávny úradný postup spočívať aj v tom, že Národná banka Slovenska oneskorene zistila neaktuálnosť Prospektu investície Družstva a na zistené nedostatky riadne a včas nereagovala. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že ak v posudzovanej veci úradným postupom je postup Národnej banky Slovenska ako orgánu štátu súvisiaci s výkonom štátnej (verejnej) moci, ktorý sa dotýka navrhovateľa, predovšetkým jeho individuálnych práv a povinností, tak neobstojí jeho námietka spočívajúca v tvrdení, že povinnosťou Národnej banky Slovenska bolo dohliadať na aktualizáciu Prospektu investície. Povinnosť aktualizovať Prospekt investície bola Družstvu uložená až s účinnosťou od 1.1.2009, na základe novelizovaného ustanovenia § 127 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z.z. v spojení s ustanovením § 125c ods. 1. zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch, a preto sa na Národnú banku Slovenska nemohla vzťahovať povinnosť dohliadať na aktuálnosť Prospektu investície realizovanú pred týmto dátumom, t. j. pred 1.1.2009. Z toho potom vyplýva, že v rozhodnom období, t. j. do novelizácie zákona č. 566/2001 Z.z. vykonanej zákonom č. 558/2008 Z.z. neexistovala povinnosť Družstva aktualizovať Prospekt investície. Z povahy veci je v tomto smere vylúčený aj dohľad zo strany Národnej banky Slovenska, keďže nebolo možné kontrolovať povinnosť, ktorá v rozhodnom čase neexistovala. Zároveň je potrebné uviesť, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú povinnosť dodržiavať schválený Prospekt investície až od 1.6.2010, kedy boli novelou ustanovenia § 129 ods. 3 zákona č. 566/2001 Z.z. vykonanej zákonom č. 129/2010 Z.z. rozšírené povinnosti družstva, a preto pokiaľ Družstvo od 31.12.2006 do 1.6.2010 zo zákona takúto povinnosť nemalo, nemohla Národná banka Slovenska túto povinnosť skúmať ani prostredníctvom výkonu dohľadu, keď Družstvo samo osebe nebolo povinné Prospekt investície dodržiavať.

Odvolací súd sa nestotožnil ani s námietkou navrhovateľa o povinnosti Národnej banky Slovenska v oblasti skúmania rizikovosti portfólia Družstva, nakoľko zákon č. 566/2001 Z.z. neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt v tomto smere žiadne povinnosti, a preto ani Národnej banke Slovenska z neho nevyplývala povinnosť, ktorá by jej ako povinnému subjektu takúto povinnosť ukladala. Je nepochybné, že ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv subjektu, avšak na druhej strane nemožno prehliadnuť, že štát je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii vo svetle presne zákonom stanovených povinností Národnej banky Slovenska. Nemohol by sa preto zbaviť zodpovednosti za postup Národnej banky Slovenska v prípade, ak by sa tento postup ukázal mylným, zasahujúcim do základných práv navrhovateľa, ktorý však nemôže vychádzať z toho, ako takýto postup navrhovateľ vyhodnotil, ale musí vychádzať výlučne z toho, že nemožno prisúdiť Národnej banke Slovenska pri aplikácii zákonov viac povinností ako tie, ktoré jej konkrétnym spôsobom vyplývajú zo zákona, čo je proporcionálne s tým, že nemožno poskytovať ochranu štátnemu orgánu, ktorý si prisvojil pri aplikácii zákona viac práv.

Z obsahu Zmluvy uzavretej medzi Družstvom a obchodníkom s cennými papiermi vyplýva, že jej podstatou bol I. P. Q. za Ú.Č. Q. U. K. M. F. P. J. M. F. Q. N. N. V. K. O., Č. I. K. L., Ž. Q. N. U.S. K. Q. I. I. S. na Ú. O., Č. V. J. N. O., H. G. F. U. Q., O. K. na J., Č. K. Y.-H. P. J. (Č. F. G. X K. U. L. I. N. N. §. X zákona Č. XXX/XXXX L.L.). I. O. K. F. Q. N., H. O. M. H. Q. N. U. K. I. na I. V. N. I., Ž.D. L. W. Q. J. Z. L. Navrhovateľ N. K. M. Č. O., H. za Y. Ú. L. K., S. G. I., Ž. I. na P. Y. J.J. N. F. K. M. Q., Č. Z. K. L. Q. I. K. Q. N. U. K. Až do rozhodnutia Národnej banky Slovenska zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrала obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska zo dňa 1.3.2011, č. GUV-274/2011, vykonával obchodník s cennými papiermi túto činnosť ako regulovanú Národnou bankou Slovenska a činnosť Družstva, ktorého bol navrhovateľ v rozhodnom čase členom, spĺňala znaky investovania s finančnými prostriedkami, disponibilnými za účelom ich zhodnotenia, pričom táto forma nakladania s vlastným majetkom je spôsob zhodnocovania na vlastné riziko, teda riziko v zmysle neistého výnosu z realizovaného finančného investovania. Zodpovednosť štátu nemôže nahrádzať primárnu zodpovednosť obchodníka s cennými papiermi voči Družstvu, či sekundárnu zodpovednosť Družstva voči navrhovateľovi.

Nebolo možné stotožniť sa ani s námietkou navrhovateľa o nedostatočných opatreniach Národnej banky Slovenska na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka s cennými papiermi pri činnosti voči Družstvu, nakoľko odhliadnuc od aktívneho prístupu Národnej banky Slovenska k obchodníkovi s cennými papiermi, preukázaného jej rozhodnutím zo dňa 8.1.2008, č. OPK-9750/3/2007, ktorým uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu v sume 500.000,- Sk (16.596,96 €), kedy po zrušení a vrátení veci na ďalšie konanie Bankovou radou Národnej banky Slovenska rozhodnutím zo dňa 20.8.2008, č. OPK-9750-5/2007, uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu v sume 300.000,- Sk (9.958,18 €) a následne rozhodnutím zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrала obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, odvolací súd považuje za dôležité zdôrazniť nasledovné.

Navrhovateľ sa nemôže v konaní domáhať náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu, ktorý má spočívať v takom pochybení v postupe Národnej banky Slovenska, ktoré sa týka hmotnoprávneho posúdenia veci, keď takéto hmotnoprávne pochybenia sa môžu priamo odraziť v obsahu rozhodnutí Národnej banky Slovenska, nakoľko nie je možné za nesprávny úradný postup považovať výklad zákona, právne posúdenie veci, či aplikáciu zákona na daný skutkový stav zo strany štátneho orgánu, odlišný od subjektívneho očakávania účastníka, ktorého práv, či právom chránených záujmov sa má rozhodnutie dotýkať.

Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvého stupňa, že Národná banka Slovenska svojím postupom neporušila svoje povinnosti, keďže pri výkone verejnej moci postupovala v rozsahu svojich kompetencií daných jej zákonom, nedopustila sa pri svojom rozhodovaní žiadneho excesu a ani nepostupovala spôsobom nezlučiteľným s ochranou základných práv a ľudských slobôd, a preto jej postup nie je možné kvalifikovať ako nesprávny úradný postup v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.

Odvolací súd považuje za potrebné osobitne poukázať na to, že postup Národnej banky Slovenska bol v súlade s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na

základe Ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Pokiaľ Národná banka Slovenska zisťovala podmienky a predpoklady pre vydanie vyššie uvedených rozhodnutí, za týmto účelom nepochybne zhromažďovala podklady (dôkazy), hodnotila zistené skutočnosti, tieto právne posúdila a iné opatrenia, ktoré od Národnej banky Slovenska navrhovateľ očakával a namietal ich nedostatočnosť, nemôžu byť na ujmu odporcovi. V daných prípadoch išlo o činnosť priamo smerujúcu k vydaniu rozhodnutí a prípadné nesprávnosti a vady pri tomto zisťovaní podkladov a pri ich posudzovaní sa potom prejavia práve v obsahu rozhodnutia. Z hľadiska zodpovednosti štátu môžu takéto rozhodnutia zakladať (za splnenia všetkých zákonných podmienok) zodpovednosť štátu za nezákonné rozhodnutie, avšak navrhovateľ v priebehu celého konania pred súdom prvého stupňa vytýkal len nesprávny úradný postup Národnej banky Slovenska. V tejto súvislosti je zároveň potrebné zdôrazniť, že všetky uvedené rozhodnutia boli vydané v súlade so zákonom, neboli zrušené a majú povahu tzv. zákonného rozhodnutia s tým, že subjektívne presvedčenie navrhovateľa o tvrdení, avšak v konaní nepreukázanej, nesprávnosti úradného postupu a nedostatočnosti opatrení prijatých Národnou bankou Slovenska, ktorá nemá oporu v zákone, sa nemusí vždy legitímne zhodovať s objektívnou realitou.

V súvislosti s vyhlásením konkurzu uznesením Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 11.4.2011, č.k. 3 K 95/2010, na majetok Družstva ako úpadcu odvolací súd uvádza, že nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom voči odporcovi môže byť v občianskom súdom konaní uplatnený až vtedy, ak navrhovateľ nemohol dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky v konkurznom konaní. Nakoľko si však navrhovateľ pohľadávku, ktorá je predmetom tohto sporu, uplatnil v konkurznom konaní, škoda mu ešte nevznikla. Nárok na náhradu škody od štátu by mohol navrhovateľ uplatniť iba vtedy, ak by preukázal, že sa bezúspešne domáhal jej vydania v konkurznom konaní, keďže existencia pohľadávky uplatnenej v konkurznom konaní vylučuje vznik škody ako majetkovej ujmy, a tým aj konkurenciu právnej úpravy zodpovednosti za škodu s právnou úpravou konkurzu. V prejednávanej veci preto nie je daný ani ďalší predpoklad zodpovednosti štátu za škodu, a to existencia samotnej škody (analogicky rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.5.2006, sp.zn. 4 Cdo 199/2005).

Odvolací súd sa nestotožnil ani s námietkou navrhovateľa v odvolaní týkajúcou sa procesného pochybenia súdu prvého stupňa, ktorý na pojednávaní nevykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predpísaným spôsobom, nakoľko z obsahu zápisnice o pojednávaní pred súdom prvého stupňa vyplýva, že súd účastníkov riadne oboznámil s obsahom listinných dôkazov.

Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p., § 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopĺňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené účastníkmi konania na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; účastníci, predovšetkým odvolateľ, ani nevzniesli žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

Odporcovi úspešnému aj v odvolacom konaní odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže ich náhradu nežiadal (§ 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p.).

V súlade so zákonom č. 659/2007 Z.z. o zavedení meny euro na území Slovenskej republiky s účinnosťou od 1.1.2009 peňažné údaje v slovenskej mene sa odo dňa zavedenia eura považujú za peňažné údaje v eurách, a to v prepočte a so zaokrúhlením podľa konverzného kurzu, tohto zákona a ďalších pravidiel pre prechod na euro (§ 9 ods. 2 citovaného zákona).

Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011).

Napadnutým uznesením č.k. 11C/210/2011-379 zo dňa 23.02.2015 súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi, aby v lehote 10 dní od doručenia tohto uznesenia zaplatil súdny poplatok za odvolanie v sume 20 eur.

Súd prvého stupňa predmetné uznesenie odôvodnil tým, že za podané odvolanie je zákonom stanovený poplatok podľa položky 7 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov a podľa § 42 ods. 3 posledná veta.

Voči napadnutému uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie navrhovateľ, ktorý žiada odvolací súd, aby napadnuté uznesenie zrušil a konanie o vyrubenie súdneho poplatku zastavil. Navrhovateľ vo svojom odvolaní namieťa, že uloženie povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vzhľadom na to, že predmetom konania je nárok navrhovateľa na náhradu škody proti Slovenskej republike zastúpenej Národnou bankou Slovenska podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ktoré sa začalo do 30. septembra 2012, a na ktoré sa s poukazom na § 18ca v spojení s § 4 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch vzťahuje neobmedzené vecné oslobodenie od platenia súdneho poplatku ex lege, ktoré sa týka všetkých položiek Sadzobníka Zákona o súdnych poplatkoch. V súlade s vyššie uvedeným, má navrhovateľ za to, že uvedené vecné oslobodenie tohto konania od platenia súdneho poplatku sa vzťahuje na celé konanie a smeruje k vecnému oslobodeniu od povinnosti platenia akýchkoľvek súdnych poplatkov uvedených v sadzobníku Zákona o súdnych poplatkoch účinného do 30.09.2012, teda aj od poplatku uvedeného v položke 7a. Preto súd prvého stupňa podľa navrhovateľa postupoval pri vyrubovaní súdneho poplatku nesprávne, keď nezohľadnil to, že vecné oslobodenie sa vzťahuje na toto konanie ako celok, bez ohľadu na to, že kedy bolo odvolanie podané, pretože právne relevantné je to, že sa konanie začalo v čase, kedy bolo toto konanie vecne oslobodené.

Odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné priznať úspech.

Podľa § 2 ods. 4 veta prvá zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku alebo pevnou sumou.

Podľa § 6 ods. 2 veta prvá a druhá zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Návrhy (odvolania, dovolania) sa spoplatňujú ku dňu ich podania a podľa sadzobníka súdnych poplatkov, účinného ku dňu podania návrhu.

Podľa položky 1 bod 3 Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v platnom znení, poplatky podľa rovnakej sadzby sa platia i v odvolacom konaní vo veci samej.

Súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov, ktorý tvorí prílohu tohto zákona. Poplatky sa vyberajú aj za konanie a úkony vykonávané bez návrhu v prospech poplatníka, ak je to v sadzobníku výslovne uvedené (§ 1 ods. 1, 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení zmien a doplnkov; ďalej len zákon). Poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu. V odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný (§ 2 ods. 1 písm. a/, ods. 4 zákona). Poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ, dovolateľ (§ 5 ods. 1 písm. a/ zákona). Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v dovolacom konaní vo veci samej (§ 6 ods. 2 veta prvá, druhá zákona). Poplatok za

podanie návrhu alebo žiadosti, poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní podľa osobitného predpisu a poplatok za konanie o dedičstve je splatný vznikom poplatkovej povinnosti. Ostatné poplatky sú splatné do troch dní po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa uložila povinnosť zaplatiť poplatok, alebo ktorým sa schválil zmier (§ 8 ods. 1, 4 zákona). Z ustanovenia § 4 ods. 1 zákona bolo vypustené písm. c/ (od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom) s účinnosťou od 01. januára 2006 zákonom č. 621/2005 Z.z. S účinnosťou od 01. júla 2007 bolo zákonom č. 273/2007 Z.z. do § 4 ods. 1 zákona vsunuté písm. k/ (od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom), ktoré bolo (písm. k/) z ustanovenia § 4 ods. 1 zákona vypustené zákonom č. 286/2012 Z.z., s účinnosťou od 01. októbra 2012. Z dôvodovej správy k zákonu č. 286/2012 Z.z. vyplýva, že sa týmto opatrením reaguje na nárast právne neopodstatnených žalôb o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. na súdoch, v ktorých sú predmetom sporu istiny v sumách nezriedka presahujúcich milióny eur bez toho, aby nároky žalobcov mali oporu v zákone. Oslobodenie od súdneho poplatku v súdnom konaní o náhradu škody má pre súdy v konečnom dôsledku za následok výrazný nárast sporovej agendy, keďže v štádiu predbežného prerokovania nároku v konaní pred ústredným orgánom štátnej správy nie je možné nárokom žiadateľov z dôvodu právnej neopodstatnenosti vyhovieť s tým, že pokiaľ sa v súdnom konaní preukáže nezákonné rozhodnutie orgánu štátu, prípadne jeho nesprávny úradný postup a štát bude zaviazaný na náhradu škody, úspešnému navrhovateľovi v rámci náhrady trov konania súd prizná i náhradu trov na zaplatenom súdnom poplatku. Žaloby sa budú spoplatňovať podľa položky č. 1 sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení zmien a doplnkov (ďalej len sadzobník) a upravuje spôsob výpočtu súdneho poplatku z návrhu na začatie konania, ak nie je ustanovená osobitná sadzba. Podľa prvej vety bodu 3 poznámky k položke č. 1 sadzobníka poplatky podľa rovnakej sadzby sa platia i v odvolacom konaní vo veci samej (v dôsledku zmeny zákona č. 71/1992 Zb. uskutočnenej zákonom č. 465/2008 Z.z. s účinnosťou od 01. januára 2009). Za podanie návrhu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je určená osobitná sadzba, v sume 20 eur (položka č. 7a sadzobníka; od 01. októbra 2012). Z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012 (§ 18ca zákona).

V ustanovení § 1 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. je vyjadrená ústavná zásada vyplývajúca z čl. 59 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorej dane a poplatky možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, ako správne uviedol aj navrhovateľ v podanom odvolaní. Použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vylúčené. Poplatok za návrh, odvolanie, dovolanie možno vyrubiť len tomu, koho zákon č. 71/1992 Zb. za poplatníka výslovne (jednoznačne) označuje, resp. komu poplatkovú povinnosť za návrh, odvolanie, dovolanie explicitne ukladá (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 25. novembra 2010, č.k. IV. ÚS 387/2010-38).

V posudzovanej veci sa navrhovateľ žalobou podanou na súd prvého stupňa dňa 30. decembra 2011 domáhal náhrady škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. a dňa 9. marca 2015 podal odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa zo dňa 08. decembra 2014, č.k. 11C/210/2011 - 356.

Od 01. októbra 2012 súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom nepožíva vecné oslobodenie od súdnych poplatkov a preto pokiaľ aj právny predchodca navrhovateľov podal návrh na začatie konania pred dňom 01. októbra 2012, jeho časť, odvolacie konanie, bolo nepochybne začaté po 01. októbri 2012.

Z vyššie uvedeného výkladu jednoznačne vyplýva, že zákonodarca rozlišuje medzi návrhom na začatie konania, odvolaním, dovolaním a vysvetlil, že v prípade, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní.

V posudzovanej veci bolo odvolacie konanie začaté po 01. októbri 2012, a preto navrhovateľovi vznikla povinnosť zaplatiť poplatok za podané odvolanie podľa zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom v čase podania odvolania; výška poplatku za odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa je v rovnakej sadzbe ako poplatok z návrhu na začatie konania (po 01. októbri 2012), pričom za irelevantnú je potrebné

považovať skutočnosť, že v sadzobníku nie je uvedená povinnosť zaplatiť poplatok za odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa vydaného v konaní o náhradu škody, náhradu nemajetkovej ujmy, podľa zákona č. 514/2003 Z.z., nakoľko úplne iná situácia by bola v prípade, ak by naďalej, aj po 01. októbri 2012, sa na konanie o náhradu škody, nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. vzťahovalo vecné oslobodenie od súdnych poplatkov.

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením rozhodol vecne a právne správne, keď odvolateľovi (navrhovateľovi) vyrubil súdny poplatok za podané odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa zo dňa 08. decembra 2014, č.k. 11C/210/2011 - 356 s tým, že prvostupňové uznesenie spĺňa náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 167 ods. I, § 169 ods. I O.s.p., a zároveň je z neho zrejмый nezameniteľný a nespochybniteľný dôvod vyrubenia súdneho poplatku, jeho výška, čas, spôsob, ako i platobné miesto pre splnenie poplatkovej povinnosti.

Odvolací súd v otázke vzťahu medzi právom na prístup k súdu a povinnosťou zaplatiť súdny poplatok odkazuje na právny názor Európskeho súdu pre ľudské práva vyslovený v rozsudku zo dňa 19. júna 2001, č. sťažnosti 28249/95, vo veci Kreuz proti Poľsku (odseky 59, 60), podľa ktorého Európsky súd pre ľudské práva nikdy nevylúčil možnosť, že záujmy riadneho chodu justície môžu odôvodňovať zavedenie finančného obmedzenia na prístup jednotlivca k súdu. V tej súvislosti Európsky súd pre ľudské práva konštatoval, že požiadavku zaplatiť súdny poplatok v súdnom konaní nemožno pokladať za obmedzenie práva účastníka na prístup k súdu, ktoré je nezlučiteľné per se s článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Odvolací súd zo všetkých vyššie uvedených dôvodov napadnuté uznesenie, ktorým bol navrhovateľovi uložená povinnosť zaplatiť za podané odvolanie súdny poplatok podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.